HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

נכור. קדושתו מרמסת בין מס בין בעל מום ואין לו סוס פדיון לכתיב בית (במדבר יח) לך נכור שור לא תפדה. ובמעשר בהמה נמי כתיב (ויקרא כז) לא יבקר בין טוב לרע ולמעלה מל על בעל מום ופדיון אין לו לכתיב (שם) לא יגאל: **אלא סס וזה לא קאני.** אלא במה זבחת נקט למילתיה וקאמר מומר מומר בו מה שאין כשם תמורה ומומר בשם תמורה שאין בחולו זבח שחטו עסוקין בלן: **מאי שנא.** דליקוט תנא מילתיה כתרי גווני: **שם תמורה אתה היא.** כל התמורות שוות בכל הנך דקתני הכא בליבור ובדמיים שבח ובעשיית תמורה ובגיזה ובעבודה אבל זבח לא מצי למימני שם להא קאני גיזה ועבודה דלא מצי למימר מה שאין כן בשם זבח להא מיכא בכור ומעשר: **קסבר אין שוחטין פסח על היחיד.** כר' יהודה דלמר הכי במסכת פסחים (דף נא.). וליף לה מלא תוכל לזבוח את הפסח באחד משעריך וכיון דאיכא בזה כרת שותפות אין עושה תמורה: **מי דחי עומאה.** מיכא דאמר לקמן בשמעתין דלא: **ואנא מאי שנא מגיגה וכו'.** ההוא תנא דתמורה דגבי רבי מאיר ורבי יעקב דלמייתי לעיל (ג): **בגבופית.** בגרגיר: ותיפוק

נוקמה בפסח. גרסה משום דחטאת ואילו אבל אחרן לא הוה ליה למימניהו בלשון זבח שחטאת דלעיקרי זבח אבל פסח כתיב זבח פסח הוה תימה לי לוקמה בפסח דאשון ואימא דהכי קאמר מומר מומר בזבח שים זבח אחד דשייך ביה כל הני מילי דקא משייב דנהגיא ביחיד בבכורות ודוחה שבת וטומאה ועושה תמורה אם לא קרב בזמנו דהוה ליה מומר בפסח וממירין בו אפילו למאן דאמר דאין שוחטין הפסח על היחיד מ"מ אי אפשר לומר שיהא הפסח בא בשאר ימות השנה שאין עושה תמורה מה שאין כן בשום תמורה מומר בתמורה שכן חלה על בעל מום קבוע ואינו יוצא לחולין ליגזז וליעבד אלא שם זבח לא קתני ומאי שנא תמורה שם תמורה אחת היא זבח איכא בכור ואיכא מעשר ולרבי ששת אדמוקים לה באילו של אהרן לוקמה בפסח [ג]דדוחה את השבת [ד]ואת הטומאה ועושה תמורה דקרבן יחיד הוא קסבר [ה]אין שוחטין הפסח על היחיד ונוקמיה בפסח שני מי דחי טומאה אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרבא ותנא מ"ש פסח דקרי ליה קרבן יחיד ומ"ש חגיגה דקרי לה קרבן [ו]ציבור אי משום דאתי בכנופיא פסח נמי אתי בכנופיא איכא פסח שני דלא אתי בכנופיא אמר ליה אם כן יהא דוחה את השבת ואת הטומאה אמר ליה אין כמאן דאמר דחי דתניא [ז]ה"פסח שני דוחה את השבת [ח]ואינו דוחה את הטומאה ר' יהודה אומר אף דוחה את הטומאה מ"ט דתנא קמא אמר לך מפני טומאה דחיתו ויעשה בטומאה ורבי יהודה אמר לך אמר קרא [ט]ככל חקת הפסח יעשו אותו ואפילו בטומאה התורה החזירה עליו לעשותו בטהרה לא זכה יעשנו בטומאה

ותיפוק

בכור ומעשר [א]דחלין על בעל מום קבוע [ב]ואין יוצאין לחולין ליגזז וליעבד אלא שם זבח לא קתני ומאי שנא תמורה שם תמורה אחת היא זבח איכא בכור ואיכא מעשר ולרבי ששת אדמוקים לה באילו של אהרן לוקמה בפסח [ג]דדוחה את השבת [ד]ואת הטומאה ועושה תמורה דקרבן יחיד הוא קסבר [ה]אין שוחטין הפסח על היחיד ונוקמיה בפסח שני מי דחי טומאה אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרבא ותנא מ"ש פסח דקרי ליה קרבן יחיד ומ"ש חגיגה דקרי לה קרבן [ו]ציבור אי משום דאתי בכנופיא פסח נמי אתי בכנופיא איכא פסח שני דלא אתי בכנופיא אמר ליה אם כן יהא דוחה את השבת ואת הטומאה אמר ליה אין כמאן דאמר דחי דתניא [ז]ה"פסח שני דוחה את השבת [ח]ואינו דוחה את הטומאה ר' יהודה אומר אף דוחה את הטומאה מ"ט דתנא קמא אמר לך מפני טומאה דחיתו ויעשה בטומאה ורבי יהודה אמר לך אמר קרא [ט]ככל חקת הפסח יעשו אותו ואפילו בטומאה התורה החזירה עליו לעשותו בטהרה לא זכה יעשנו בטומאה

ותיפוק

במועדו בגזירה שוה לא גמרינן מדא למה לי ג"ש הא אתיא שפיר מכלל חקת הפסח ועוד אי מגזירה שוה מאי טעמא דתנא קמא דלא דחי טומאה ניגמר מגזירה שוה דדחי שבת וטומאה וליכא למימר דלמדנה מדלמדנה גמרינן מפסח דלמאן מה פסח דלמאן לא דחי טומאה כיחידים אף פסח שני דלמ כן מנלן דפסח דחי שבת אפילו כהאי כיחיד כגון שרוב ציבור זבין ומיעוטן עומין את הרבמאן דשבת מנלן הא מתמיד ליכא למיגמר מלא כשכל ישראל עומין פסח דומיא דתמיד דהוי קרבן של כל ישראל ומימ ליו לנא מן הדין להיות כנדון מה להלן כל ישראל אף כאן כל ישראל דווקא אלא על כרחך כיון דגמרינן ג"ש הכי גמרינן מה להלן במועדו אפילו בשבת ואינו בטל בשבים אף בפסח לא יתבטל בשבת ואם תאמר הכי הו ישראל זבין לא בדרך רחוקה תוך מלמד אחד או שנים ואל ע"פ בשבת אי אתמרת לא דחי שבת ביחיד הרי הוא בטל בגמרי הכי נמי נימא גבי פסח אינו אלא שבת אבל יתבטל מפני הטומאה כמו פסח דלמאן שיין בטל בגמרי בשבת ואינו בטל בשבים למימר דמ"ק פסיחא ליה דמומעו דשבת ואם תאמר הכי נמי נימא גבי פסח אינו אלא שבת אבל יתבטל מפני הטומאה אף פסח שני כיון דגמרי מי שהיה טמא (פסחים דף נג.). ומ"ש בפסח שני לא כתב במועדו ונמר מכלל חקת הפסח נפקי ליה מי' יהודה גמר שפיר מבמועדו דכתב דלפסח שני קאי להא בשמעתא דקאמר ורבי יהודה אומר לך אחד מכל חקת הפסח ואחד מכל חקת הפסח מכלל חקת הפסח נמי